

۲۰۲۱/۱۱/۲۰

انجنیر سلطان جان کلیوال

د وطني غمیزی د حل د پاره یوه لنډه لار

داچی د طالبانو اسلامی تحریک اوس د افغانستان د جغرافیې واک په لاس کی لری یو حقیقت دی باید و منل شی. نړیوالو د طالبانو د دولت د پیژندنې د پاره ځنی شرایط وضع کړیدی او په اغلب گمان به همدا شرطونه د ځینو سیاسی ملحوظاتو سره یو ځای د دی سبب شوی وی چی تر اوسه حتی هغو هیوادونو چی د طالبانو سره د مبارزې په وخت کی هرډول مرستې کولی او د طالبانو د مبارزې د بری د پاره یی د امریکا او دناټو د نظامی ډلی د ماتولو په منظور د طالبانو کلکه ملگرتیا کوله ، لا تر اوسه د طالبانو د دولت د په رسمیت پیژندلو نه د وضعه شوو شرطونو له منلو پرته، دی ته نه دي چمتو شوی چی د دوی دولت په رسمیت وپیژني. مونږ ولیدل چی په تیرو دری میاشتو کی د افغانستان د معضلی په اړه په سیمه او منطقه کی په بیلو بیلو هیوادونو کی ناستی وشوی ، کنفرانسونه جوړ شول او په ټولو کی په دی لاندی خبرو په یو ډول سره موافقی وشولی:

۱ – طالبان باید همه شمول دولت جوړ کاندی.

۲ – د بنځو حقوق باید تامین کاندی.

۳ – د رسنیو آزادی او مدنی فعالانو حقوق ومنی.

۴ – او همداسی ځنی نور لوی او واره شرطونه.

په دی ټولو شرطونو کی د همه شمول دولت د جوړیدو ستونزه ستره او زیاته جنجالی ده ځکه:

طالبان وایی چی مونږ دا شرطونه پوره کړیدی. دولت مو همه شمول دی ځکه چی زمونږ په دولتی اداره کی د ټولو افغان قومونو استازی په هره برخه کی او مقاماتو کی برخه لری. خو ځنی وطنی سیاستوال او تقریباً ټول نړیوال دا دولت ځکه همه شمول نه بولی او ادعا کوی چی دا ټول بیلو قومونو ته منسوب کسان د طالبانو د ډلی فکری ملگری دی، د همه شمول دولت د جوړیدو نه مطلب دادی چی په دولتی لوړو پوستونو کی باید د بیلو بیلو سیاسی افکارو او لارو لرونکی مسلکی او کار پوه کسانو ته برخه ورکړله شی.

که چیری ددی ټولو ستونزو د حل د پاره چی هم د افغانانو او هم د نړیوالو غوښتنو ته د مناسب ځواب (که بهانی جوړول مطلب نه وی) ورکولو نیت موجود وی، نو که په دی وړاندیزونو باندی کار او غور وشي، غنی او هر اړخیزه شی، د دی باور شته چی هم به یو مشروع دولت جوړ شی او هم به د نړیوالو تشویشونه رفعه او له منځه ولاړ شی:

بسم الله الرحمن الرحيم.

اول – د دولت نوم دی د افغانستان اسلامی دولت (دولت اسلامی افغانستان) کینودل شی.

دويم - د دولت قضايه قوه دى د حنفى فقې اود ارتيا په صورت كى د جعفرى فقې په اصولو جوړه او د عملى كيدو زمينه دى د دواړو قوو د پوهانو په تقرر سره برابره شى.

دريم - ترهغى چى د سالمو عمومى تاكنو د پاره زمينه برابريزى د ملي شورا وظيف دى د يوى موقتي شورا له خوا چى اعضاى په دينى او فقهي احكامو بلد علما، پوه او منلى قومى مشران، حقوق پوهان او په ملي او نړيوالو مسايلو اگاه سياسيون او ملي كدرونه وى، پر مخ يوړل شى.

څلورم - د دولت زعيم دى د طالبانو د پلى نه وى او دوه يا در معاونين دى د نورو قومونولكه د تاجك قوم، د هزاره قوم، ازبېك قوم او نورو څخه هسى غير طالب اشخاص وى چى د تير دولت د فسق او فساد په دستگاه كى كار نه وى كړى او د ملي شتمنيو په چور او چپاول باندې نه وى متهم.

پنځم - د حكومت كابينه دى داسى جوړه شى چى:

الف - د مالي، دفاع، داخله چارو، حج او اوقافو، معلولينو او معيبنو او نور د ټولنيزو چارو پورى مربوط وزارتونه دى د طالبانو د تحريك وى. د دى وزارتو د معيبنانو چوكى دى غير طالب هسى اشخاصو ته چى صادق، وطن دوست او په فساد ككړ نه وى، په ادارى امورو پوره بلديت ولرى، د هر ډول سياسى نظر خاوند چى وى خو د ملي گټو تامين ته ژمن وى وركړل شى. په امنيتى وزارتونو كى دى وطن دوست او مسلكى لوړ رتبه او د ټيټو رتبو مسلكى منصبداران په وظيفو و گمارل شى.

ب - ټول مسلكى وزارتونه لكه، د عامى روغتيا، كرهنه او مالدارى، معارف، لوړو تحصيلاتو، پلان جوړولو، خارجى چارو، كانو د پلټنى، صنايعو، سوداگرى، كلتور او فرهنگ او نور دى غير طالب هغو اشخاصو ته چى په فساد ككړ نه وى، ملي شتمنى نه وى چور كړى، وطن دوست او په مربوطه برخه كى د پوهى او تجربى خاوند وى د سياسى نظر د په پام كى نيولو پرته وركړل شى. د مسلكى وزارتونو مرستيالان او د ادارو مديران دى له هغو ځوانو مسلكى كدرونو نه و ټاكل شى په مربوطه برخو كى بى لورى زده كړى كړى وى.

ج - د ټولو ولايتونو واليان دى د هماغه افغان قوم چى په نومورى ولايت كى اكثريت وى په دى شرط و ټاكل شى چى مفسد اشخاص نه وى، غل او د ملي شتمنيو غاصب نه وى، د نيك نوم او لازمى پوهى خاوند وى د سياسى نظر د په پام كى نيولو نه پرته مقرر شى. مرستيالان دى دى بل قوم نه او همدارنگه د بيلو ادارو مسولين دى هم د مسلكى پوهى په اساس بى د قومى تركيب څخه په كارو گمارل شى.

د - د نجونو او هلكانو د پاره دى په ټول افغانستان كى تعليمى مركزونه او بنونځى پرانستل شى. بنځينه ټولو بنونكو او نورو دولتى كاركونكو ته دى بېرته د كار كولو اجازه وركړله شى. د رسنيو آزادى دى تضمين شى، د صحرايى محاكمو جوړول ول دى په ټول هيواد كى غير قانونى اعلان شى. د دولت مشر دى ملت ته د دولت راتلونكى كرنلاره اعلان كاندې او ټولى نړى ته دى اطمنان وركاندې چى د افغانستان خاوره به د هېڅ بل دولت او هيواد په ضد او تاوان و نه كاروله شى.

د دى كارونو د سرته رسولو نه وروسته دى د ملگرو ملتو د ادارى نه وغواړى چى په دوى باندې د امريكا د دولت له خوا ټول لگيدلى بنديزونه لرى شى او د نړى هيوادونه دى د دوى د (اسلامى دولت) نوى اداره په رسميت و پيژنى او نړيوالى ديپلوماتيكي اړيكى دى ورسره ټينگى كاندې.

ممکن دا لنده طرحه به د بنى او معقولى غنا وروسته طالبانو ته د ملي مشروعيت او نړيوال مشروعيت د حاصلولو په لاره كى ډيره مرسته وكاندې. نوره بى خوښه چى د ځان سره مرسته كوى او كه هم د ځان او هم د ملت سره دښمنى ورته ښه ښكارى. پاى. و ما علينا الالبلاغ.

برای مطالب دیگر انجنیر سلطان جان کلیوال روی عکس کلیک کنید

